

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Theodōritu Episkopu Kyru Kai Eyagriu Scholastiku
Ekklesiastikē Istorìa, Eklogai Apo Tōn Istorion
Philostorgiu Kai Theodōru**

Theodoretus <Cyrrhensis>

Mogvntiae, 1679

VIII. De Concilio Constantinopolitano.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14162

buere. Eusebius quoque ac Theognius A Bithyni, Menophantus Ephesius, ac Theodorus Perinthius, alique nonnulli ex Thracia, sola improbitate insignes zizaniorum sementem rigare ac fovere diutissime perleverant. His malis agricolis, & levitas Constantii, & Valentis improbitas, plurimum contulit. Hanc igitur ob causam, Theodosius Episcopus duntaxat Imperii sui Constantinopolim iussit convenire. Quo cum advenissent: erant autem centum & quinquaginta: vetuit ne quis ipsi renuntiaret quisnam esset Magnus Meletius. Eum enim ipse ex somnii sui memoria volebat agnoscere. Cumque universus ille Episcoporum cætus in palatium venisset. Imperator relictis cæteris, ad M. Meletium accucurrit. Ac velut filius patris amantissimus, post longum temporis spatium paterno conspectu fruens, complecti eum cæpit, ac deosculari ejus oculos, labra, pectus, ac caput & dextram, quæ ipsum coronaverat. Visionem quoque quam in somnis viderat, ei narravit. Posthæc cum reliquos etiam omnes benigne exceperet, hortatus est, ut tanquam patres de rebus propositis deliberarent.

CAP. VIII.

De Concilio Constantinopolitano.

DEgebat tunc temporis Constantinopoli, is qui Nazianzum novissime rexerat: & Arianorum blasphemiam sese opponens, populum Dei Evangelicis prædicationibus imbuebat, oves vero à reliquo grege aberrantes requirebat, & ab exitiali pabulo revocabat. Hoc modo gregem illum ex modico magnum reddidit. Hunc cum vidisset divinus Meletius, & eorum, qui regulam condiderant, consilium probe nosset: ambitionis enim præcidendæ causâ, translationes Episcoporum prohibuerant, sanctissimum Gregorium in Episcopatu Constantinopoleos confirmavit. Brevi post tempore divinus Meletius ad vitam doloris expertem migravit, omnium qui dicendi facultate pollebant, funebribus orationibus celebratus. Timotheus vero Alexandrinæ urbis Episcopus, successor Petri illius, qui Athanasio in Episcopatu successerat, in locum admirabilis Gregorii Maximum quendam Cynicum, de tonso ejus Cynico capillitio, protinus

σπέρμαλα· δισέβειός τε κ' Θεόγνιος οἱ Βιθυνῶν, κ' μινόφαντος ὁ ἐφεσίου, κ' θεόδωρος ὁ περὶνθίου, κ' μαρίου ὁ καλχηδόνιος, κ' ἑτεροίτινες ἀπὸ τῆς θρακῆς, ἀπὸ κακίας μόνως ἐπίσημοι, μέγα πολλὰ διέλεσαν τῶν τῶν ζιζανίων ἀποροῦν ἀερόσιές τε ἐδάλλοντες. τοῖς δ' ἀκακοῖς συνέπραξεν γεωροῖς, κωνσταντῆς τὴν δικολία, κ' ἐβάλει ἡ μοχθηρία. τὰ τε δὴ ἕνεκα, μόνως οὐκίας βασιλείας τὸς ἐπισκοπῆς εἰς τὴν κωνσταντινέπολιν συναθροισθῆναι προσέταξεν· ἐπεὶ δὴ ἄφικόντο, πενήτηκοι ἦσαν καὶ ἑκάστη παρηγύνησε μηδ' ἕνα ἀπὸ μνηύσαι ὅς τις ἰσχυρῶς μελέτιον ἔπι. ἐβέλετο γὰρ ἐν τῷ ἐπισημῶν μνήμης μνηθῆναι τὸν ἀνδρα. κ' ἐπέδ' εἰς τὸ βασιλεῖον εἰσεληλυθεν οἶκον ἀπᾶς ἐκείνος τῶν ἐπισκοπῶν ὁ ὄμιλον, τὸς ἄλλους καλαπτοῦ ἀπαίτας, τῶ μεγάλῳ μελετίῳ προσέειπε· ἄνδρ' ἡμεῖς οἶόν τις παῖς φιλοπάτωρ, διὰ χεῖρας μακρῆς θεᾶς πατρικῆς ἀπολαύσας, πρὸς ἐπισημῶν σέβ' οὐκ ἐκείνησιν κ' ὀφθαλμοῖς ἐχέλην καὶ σέρνα κ' κεφαλῆν, κ' τὴν σεφανώσασαν δ' ἐξ' ἀν' ἐδήλωσε δ' ἡ τῶν ὄψιν ἠν εἶδε. φιλοφρονησάμενος δ' ἡ τὸς ἄλλους ἀπαίτας, ἐβλάδυσαν τὸν περὶ τῶν προσεταμένων ὡς παλίστρας ἠξίωσε.

Κεφ. η'.

ΚΑὶ ἐκείνον δ' τὸν χρόνον ὁ τὴν ναζιανζοῦ τελεολογία ποιμένας, ἐν κωνσταντινὸς πόλει διέτριβε, ταῖς ἀρειανικαῖς ἀντικαταπόμενος βλασφημίαις καὶ τὸν θεῖον λαὸν ταῖς ἀπειρητικαῖς ἀρῶν διδάσκαλίας, τὸς τε τῶν μνησέξω πλανημῶν ἀγρέων, κ' τὸ ἀλλοτρίον πῶας ἐλευθερῶν, ἐτῶ τὴν ποίμνην ἐκείνην ὡς ὀλίγη μεγάλην ἀπέφηνεν. τὸν ἰδὼν ὁ θεῖος μελέτιον, κ' τῶν τὸν κανόνα γεγραφότων τῶν σκοπῶν ἐπιστάμενον· τὰς γὰρ τῆς φιλαρχίας ἀφορμὰς ἀποκόποντες, ἐκάλυσαν τὴν μετῴθησιν ἐβεβαίωσε τῶ θεοτάτῳ γρηγορίῳ τῶ κωνσταντινῆ πόλεως προσεδρεύαν. ὀλίγη δ' ἐβελθόντων χρέων, ὁ μὲν θεῖος μελέτιος εἰς τὸν ἀλυπον μελέτη ζῶν, ἐπὶ πάντων τῶν λόγων μελετηχότων ταῖς ἐπισημῶν ταυιωθεῖς ἐπισημῶν τιμοθέτιον δ' ὁ τ' ἀλεξανδρέων ἐπισκοπῶν, ὅς πέτρων διεδέξατο τὸν τῆς ἀθανασίας προσεδρεύαν κληρονόμον γρηγοριανόν, ἀντιπροστασιαστικῶν γρηγοριανῶν μάξιμόν ἵνα κεραιστικῶν κωνικῶν, ἐνθὺς αὐτῶν κωνικῶν ἀποκέρφας

περίχαις, καὶ τῆς ἀπολιναρίας ἡ τεθραυίας ἀνά-
 πλεως ἔτ' ἦν. ἀλλ' ἐκκλήσαντες ἔγεγρημέ-
 νους τὴν ἀτοπίαν οἱ τμηκαῖα συνειλεγμένοι.
 ἦσαν ἡ ἀνδρες ἀξιάγατοι, καὶ ζήλων θεῶν καὶ σο-
 φίας ἀνάπλευοι. ἑλλάδι, ὁ μὲν οὗ τῆς ἑμεῖς ἀ-
 λυ βασιλείης προσεδρεύει διάδοχος, γρηθόρας
 δὲ καὶ πέτρος οἱ τὰς ἀλύς βασιλείῳ πατέρα
 ἀνχισάντες· ἀμφιλόχιος ἡ λυκαόνων ἡγεῖο,
 ἔπισιδων ὀπίμιμος, καὶ κιλίκων διόδωρος. παρῆν
 ἡ καὶ πελάγιος ὁ λαοδικίας, ἔδύλογι, ὁ ἐ-
 δέσσης, ἔσάκκιος, ἔσίδωρος ὁ ἡμέτερος, καὶ
 κρηλλῶ ὁ ἱεροσολύμων, καὶ γελάσι, ὁ καί-
 σαρείας τῆς παλαιστίνης, λόω ἔβίω. κοσμέ-
 μῃ, καὶ ἕτεροι πλείστοι τῆς ἀρείης ἀθλήται.
 ὅτε δὲ ἔντοι πάντες τῶν ἀγυπθίων σφᾶς ἀν-
 τὴς ἀποκρίναντες, σὺ τῶν μεγάλων γρηθόρι-
 τὰς πανηγύρας ἐπέλελθεν τὰς θείας. ὁ δὲ θεῖος
 παρεκάλεθ' ἡ γρηθόριος, ἀεισυμφωνίας συνη-
 θροισμένους, τὴν πρὸς ἀλλήλους ὁμόνοιαν ἀεθ-
 ἡμῆσαι τῆς ἐνὸς ἀνδρὸς ἀδικίας. ἐγὼ τε γὰρ, ἔ-
 φη, τῶν πλείωνων φροσίδων ἀπαλλαγίς, τὴν
 ἐμοὶ φίλην ἀπολήψομαι ἡσυχίαν, καὶ ὑμεῖς
 τὴν τριπόθητον εἰρήνην μὴ τὸν μακρὸν ἐμῶν καὶ
 χαλεπὸν ἀπολήψομαι πόλεμον τῶν γυλίαν
 ἀτοπώτων, ἀρῆ τῶν πολεμικῶν ἀπαλλα-
 γήλας βελῶν, ἀλλήλους βάλλειν καὶ τὴν οἰκίαν
 ἀναλίσκιν ἰαχὴν ἐπὶ χαρῶν γυλίαν τοῖς δυσμε-
 νέσιν ἐσόμεθα. ἀνδρα δὲ ἔντοι ἐπὶ ζήσαντες ἀ-
 ξιέπανον καὶ νῦν ἐχούσα, τῶν φροσίδων τὸ πλῆ-
 θος καὶ δέξασθ' ἐν διαθήκῃ δυνάμει, ἀρ-
 χιερέα ἀεθαλλέσθ' ἐταύταις οἱ ἀριστοὶ ποι-
 μένες ταῖς υποθήκαις περὶ ἐλπίς, νεκταίριον δι-
 παρίδην ἀνδρα, καὶ ἀεθρανεῖα γῆρας κοσμέ-
 μῃ, καὶ τοῖς τῆς ἀρείης εἰδῶσι λαμπρυνόμε-
 νον, ἐπισκοπὸν τῆς μεγίστης ἐκείνης ἐχειροτόνη-
 σαν πόλεως τὸν ἡμαξίμον, ὡς τῆς ἀπολινα-
 ρίας φρενοβλαθείας μέλειληχότα, τῆς ἀρχιε-
 ραλικῆς ἀξίας γυμνώσαντες ἀπεκήρυξαν. καὶ
 κανόνας ἡ ἀεθ' τῆς ἐκκλησιαστικῆς γράψαντες
 δικοσμίας, καὶ τὴν ἐκλήθεισαν πίσω ἐν νικαία
 βεβαίαν μένιν διαδορέυσαντες. εἰς τὰς οἰκίας
 ἐπαπλήθον παρίδας· ἔδ' ἐπὶ γρηθόμενα θέρες,
 εἰς ἐκείνην αὐτὴν τὴν πόλιν οἱ πλείστοι τῶν
 ἀεθ' γρηθόριον ἐκκλησιαστικῶν γυλίαν πάλ-
 λιν συνεκάλεσαν ἡγεῖαι συνοδικὴν ἐπιστολὴν
 τῆς ἐσπέρας ἐπισκόπων ἐδέξαντο, εἰς τὴν
 ῥώμην αὐτὴς ἀφικέσθαι ἀεθ' ἡγεῖσαι, ὡς

Aepiscopum ordinavit. Erat hic Apollin-
 natis quoque vesania refertus. Verum
 Episcopi, qui tunc congregati erant, fa-
 cinus tam absurdum nequaquam tuler-
 re. Erant autem viri admirabiles, & ze-
 lo divino ac sapientia singulari præditi:
 Helladius scilicet, Magni Basilii succes-
 sor in Episcopatu; Gregorius item ac
 Petrus, iisdem quibus Basilius parenti-
 bus nati: Amphilocheus præterea An-
 tistes Lycaoniæ, & Optimus Pisidiæ, &
 Ciliciæ Diodorus. Aderat etiam Pela-
 gius Episcopus Laodiceæ, Eulogius E-
 desæ, Acacius Bercæ, & nofter Ildo-
 rus; Cyrillus item Hierosolymorum, &
 Gelasius Cæsareæ Palestinæ, vir doctri-
 na simul & sanctitate vitæ conspicuus;
 aliique insuper plures eximia virtutis
 athleta. Hi igitur omnes cum se ab
 Ægyptiorum communione tunc ré-
 movissent, unâ cum Magno Gregorio
 Collectas celebrabant. Divinus autem
 Gregorius eos hortabatur, ut quoniam
 restituendæ concordie causâ congreg-
 ati erant, mutuam inter ipsos pacem
 & consensionem unius hominis inju-
 riæ anteponerent. Nam & ego, aje-
 bat, multis curis liberatus, jucundam
 mihi quietem recuperabo: & vos
 post diuturnum & gravissimum illud
 bellum, optatissimam vobis pacem
 recipietis. Absurdissimum enim fu-
 erit, eos qui hostilia tela recens evase-
 rint, sese mutuo telis configere, &
 suas vires incassum consumere. Hoc
 enim pacto adversariis nostris maxi-
 mam afferemus voluptatem. Quo-
 circa virum laudabilem ac prudentem,
 qui tot curarum pondus sustinere ac
 probe ordinare possit, conquirete, e-
 umque Antistitem renuntiate. His
 monitionibus obsecuti præstantissimi
 Pastores, Nectarium virum nobilem,
 omnique virtutis genere, non minus
 quàm splendore generis illustrem, Re-
 giæ urbis Episcopum ordinarunt. Ma-
 ximum vero, utpote Apollinaris infe-
 ctum dementia, Pontificali dignitate
 exutum damnarunt. Conditis præterea
 aliquot regulis de Ecclesiastica discipli-
 na & fide, quæ Nicææ exposita fuerat
 denuò confirmatâ, ad suas quique ur-
 bes reversi sunt. Sequenti vero æsta-
 te, cum plerique eorum ad eandem
 urbem venissent: Ecclesiastica enim
 negotia eos rursus illuc evocaverant:
 Occidentalium Episcoporum synodi-
 cam Epistolam acceperunt, quæ ipsos
 hortabatur, ut Romam ad maximam

synodum, quæ illic parabatur, se conferrent. Verum profectorem quidem, ut quæ nihil emolumentum esset habitura suscipere recusarunt: scripserunt tamen ad illos litteras, quibus & tempestatem quæ adversus Ecclesias excitata fuerat significabant, & illorum præteritam negligentiam subobscurè innuebant. Apostolicam quoque doctrinam brevi compendio iisdem literis inseruerunt. Verum prudentiam illorum ac fortitudinem, ipsæ quas scripserunt litteræ aptius declarabunt.

CAP. IX.

Epistola Synodica Concilii Constantinopolitani.

Dominis charissimis ac religiosissimis fratribus & coadjutoribus, Damaso, Ambrosio, Brittoni, Valeriano, Alcholio, Anemio, Basilio & reliquis sanctis Episcopis, qui in magna urbe Roma collecti sunt, sancta synodus Orthodoxorum Episcoporum, qui in magna urbe Constantinopoli convenerunt, in Domino salutem. Superfluum fortasse fuerit insinuare reverentiæ vestræ, & tanquam res gestas ignorantibus, referre multitudinem malorum, quæ ab Arianorum furore ac potentia perpessi sumus. Neque enim putamus, pietatem vestram tam parvi facere res nostras, ut opus habeatis ea nunc disce-
re, quibus condolare vos jam pridem oportuit. Nec tempestates, quibus vexati sumus ejusmodi fuere, ut obtinuit latere possent. Sed & tempus persecutionum recens, vigentem adhuc servat memoriam malorum, non solum apud eos, qui passi sunt, verum etiam apud illos, qui aliorum calamitates ob charitatem suas esse ducunt. Heri enim, ut ita dicamus, ac nudius tertius alii exilii vinculis liberati, non sine innumerabilibus ærumnis ad suas Ecclesias redierunt. Aliorum qui in exilio mortem oppetierant, reportatæ sunt reliquæ. Nonnulli etiam post reditum ab exilio, cum hæreticorum furorem adhuc ferventem offendissent, acerbiora domi sustinuerunt, quam quæ apud exteros passi fuerant; lapidum jactu ab illis obruti, ut olim beatus Stephanus. Alii variis cruciatibus lacerati, stigmata Christi ac vibices in corporibus suis circumferunt. Jam vero pecuniarum damna & multas civitatibus inflictas, & singulorum proscriptioes, insidias, contu-

Α συνόδος μεγίστης αὐθόθι συγκαλεμένης, ἀλλὰ τῶν μὲν ἀποδημίαν παρηΐσαντο, ὡς εἶπε ἔχουσαν κέρδιον· ἐπέσφραν ἡ τόν τε κλύει να τὸν κῆ τῶ ἐκκλησιῶν ἐπαναστάτα σωμαίνοντες, καὶ τῶν γενημένων αὐτῶν ἀμειλιαν αἰνιτῶμενοι. ἐν κεφαλαίῳ ἡ καὶ τῶ ἀποστολικὸν τοῖς γεγραμμένον ἐπέσφραν φωνήματα. σαφέστερον ἡ τῶν τῶν γεγραμμένων ἀνδρείαν τε καὶ σοφίαν αὐτὰ δηλώσει τὰ γεγραμμένα.

Κεφ. 9.

Συνεδικὸν παρὰ τῶ ἐκωνσταντινουπόλεως συνόδα.

Κυρίοις τιμιωτάτοις, καὶ ἀδελφεαῖσι καὶ συλλειτουργοῖς, δαμάσῳ, ἀμβροσίῳ, βεϊτῶνι, βαλεριανῶ, ἀλχολίῳ, ἀνέμιῳ, βασιλείῳ, καὶ τοῖς λοιποῖς ἀγίοις ἐπισκόποις τοῖς συνεληλυθόσιν ἐν τῇ μεγαλοπόλει ῥώμῃ, ἡ ἀγία σύνοδος τῶ ὀρθοδόξου ἐπισκόπων, τῶν συνεληλυθότων ἐν τῇ μεγαλοπόλει κωνσταντινουπόλεως, ἐν κυρίῳ χαίρομεν ὡς ἀγαθῶσαν τὴν ὑμῶν ἀδελφότητα διδάσκων, καὶ διηγείων τῶν παθόντων πλὴν τῶν ἐπαχθῶν ἡμῶν ὡς τῶν ἀρειομαθῶν δυναστείας, ἀπειθῶν ἰσως. ἔτε γὰρ ἔτω πάρεργον τὰ καθ' ἡμᾶς κείνην τὴν ὑμῶν ἡμέραν ἡμέμεθα θεοσέβειαν, ὡς εἶπεν ἡ μαθεῖν ταῦτα, ὡς ἔχρη συναλγεῖν ἔτε τοῖς τοῖς τοῖς ἀρειομαθῶν ἡμᾶς χειμῶνες, ὡς λανθάνειν τῶ σμικροτήτιον· ὅ τε χερόν τῶν διωγμῶν κενῶν ἐναυλον ἐφυλάττων τὴν μνήμην, ἐτοῖς πονθοῖσι μόνον, ἀλλὰ καὶ τοῖς δι' ἀγάπην τῶν ἀπειθοῦτων οἰκαιμῶν: χεῖρες γὰρ εἰπὴν ἐτι ἡ πρῶτων, οἱ μὲν τῶν τῆς ἡσυχίας ἀφέντες δεσμῶν, εἰς τὰς ἐαυτῶν ἐκκλησίας ἀμειλιῶν ἐπανήκασιν θλίψεων τῶν δὲ καὶ τῶν λειωθέντων ἐν ταῖς ἡσυχίαις, ἐπανεκομιθῶν τὰ λείψανα. τινὲς δὲ καὶ μὴ τὴν τῆς ἡσυχίας ἐπάνοδον, ἐτι βραχέσιν τῶ τῶν αἰρετικῶν ἀπειροσύνῃς θυμῶ, πικρότερα τῶν ἐπὶ τῆς ἀλλοτριᾶς ἐπὶ τῆς οἰκίας ὑπέμεναν, λίθοις παρ' αὐτῶν τελευθῶντες καὶ τῶ μακάριον σέφανον. ἄλλοι διαφορῶς καταξάνθῃς αἰκίας, ἐτι τὰ σίγματα ἡ χεῖρες καὶ τῶν μάλωπας ἐν τῶ σώματι ἀπειροσύνῃς. χρημάτων ἡ ζημίας καὶ ἀπειροσύνῃς πόλεων, καὶ τῶ τῶν καθ' ἓνα δημοσιωσῶν, καὶ